

СТАНДАРТ ДЕРЖАВНОЇ МОВИ

ПРОЄКТ

СДМ

Термінологія пенітенціарної діяльності

**Київ
Національна комісія
зі стандартів державної мови**

2026

2
ЗМІСТ

1. ПЕРЕДМОВА	3
2. СТАНДАРТ ДЕРЖАВНОЇ МОВИ	5
2.1. Сфера застосування	5
2.2. Нормативні покликання	5
2.3. Загальні пояснення	6
2.4. Основний зміст	7
2.5. Абетковий покажчик термінів	18
3. ДОВІДКОВІ МАТЕРІАЛИ	20
Додаток. Відповідники до термінів англійською мовою	
4. БІБЛІОГРАФІЯ	36

1. ПЕРЕДМОВА

1. РОЗРОБИЛА робоча група з напрацювання стандарту державної мови «Термінологія пенітенціарної діяльності» (рішення Національної комісії зі стандартів державної мови від 01 травня 2025 року №174, зі змінами, внесеними рішенням Національної комісії зі стандартів державної мови 25 травня 2025 року № 205 (у редакції рішення Національної комісії зі стандартів державної мови від 05 січня 2026 року № 1)) у складі:

1) Богатирьова Івана Григоровича – доктора юридичних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України, професора кафедри кримінально-виконавчого та кримінального права Навчально-наукового інституту права, правоохоронної діяльності та психології Пенітенціарної академії України;

2) Боднара Ігоря Володимировича – кандидата юридичних наук, доцента, доцента кафедри кримінально-виконавчого та кримінального права Навчально-наукового інституту права, правоохоронної діяльності та психології Пенітенціарної академії України;

3) Васильєвої Олени Григорівни – кандидата філологічних наук, доцента, доцента кафедри іноземних мов Пенітенціарної академії України;

4) Галая Андрія Олександровича – доктора юридичних наук, професора, начальника науково-дослідного центру пенітенціарії та кримінальної юстиції Навчально-наукового інституту права, правоохоронної діяльності та психології Пенітенціарної академії України;

5) Дженджеро Оксани Леонідівни – кандидата педагогічних наук, доцента, доцента кафедри підвищення кваліфікації працівників пробації Інституту професійного розвитку Пенітенціарної академії України (секретар робочої групи);

6) Житник Галини Валентинівни – заступника начальника Управління ресоціалізації та соціальної реабілітації Департаменту з питань виконання кримінальних покарань, кандидата юридичних наук, підполковника внутрішньої служби;

7) Злобинця Михайла Васильовича – заступника директора Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» з медичних питань;

8) Климова Сергія Володимировича – лікаря-методиста відділу контролю та організації медичної допомоги Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України»;

9) Пузиревського Максима Вячеславовича – доктора філософії з права, доцента кафедри кримінально-виконавчого та кримінального права Навчально-наукового інституту права, правоохоронної діяльності та психології Пенітенціарної академії України, майора внутрішньої служби;

10) Пузирного Вячеслава Федосійовича – доктора юридичних наук, професора, директора Навчально-наукового інституту права, правоохоронної діяльності та психології Пенітенціарної академії України (голова робочої групи);

11) Сенатосенко Анжела Володимирівна – провідного фахівця сектору пробації щодо неповнолітніх відділу наглядової пробації Державної установи «Центр пробації»;

12) Сикала Максима Миколайовича – кандидата юридичних наук, доцента, проректора Пенітенціарної академії України, полковника внутрішньої служби;

13) Стадніка Володимира Володимировича – кандидата юридичних наук.

2. ПРОВЕДЕНО ПУБЛІЧНЕ ГРОМАДСЬКЕ ОБГОВОРЕННЯ з ____
____ 2026 року до ____ 2026 року.

3. НАДАНО ПРОПОЗИЦІЇ ТА ВИСНОВКИ:

1) Інституту української мови Національної академії наук України від ____
____ 2026 року;

2) Наукової установи від ____ 2026 року;

3) Закладу вищої освіти від ____ 2026 року.

4. ПЕРЕВІРЕНО в апараті Національної комісії зі стандартів державної мови ____ 2026 року.

5. УХВАЛЕНО на підставі рішення Національної комісії зі стандартів державної мови від ____ 2026 року № _ «Про затвердження стандарту державної мови “Термінологія пенітенціарної діяльності”» з ____ 20__ року.

6. НАДАНО ЧИННОСТІ з ____ 2026 року.

7. Цей стандарт державної мови розроблено ВПЕРШЕ.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Національної комісії
зі стандартів державної мови
_____ 2026 року № _____

2. СТАНДАРТ ДЕРЖАВНОЇ МОВИ «ТЕРМІНОЛОГІЯ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

2.1. СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Цей Стандарт застосовують у сфері виконання кримінальних покарань та пробації, функціонування пенітенціарних закладів, закладів охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України, у закладах вищої освіти.

2.2. НОРМАТИВНІ ПОКЛИКАННЯ

Підставою для цього Стандарту є такі документи:

Конституція України від 28 червня 1996 року № 254к/96–ВР;

Кримінально-виконавчий кодекс України від 11 липня 2003 року № 1129–IV;

Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» від 25 квітня 2019 року № 2704–VIII;

Закон України «Про Державну кримінально-виконавчу службу України» від 28 червня 2005 року № 2713–IV;

Закон України «Про попереднє ув'язнення» від 30 червня 1993 року № 3352–XII;

Закон України «Про пробацію» від 05 лютого 2015 року № 160–VIII;

Мінімальні стандартні правила Організації Об'єднаних Націй про поводження з в'язнями («Правила Нельсона Мандели») від 17 грудня 2015 року;

Положення про Державну установу «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України», затверджене наказом Міністерства юстиції України від 14 березня 2025 року № 747/5;

Правила внутрішнього розпорядку слідчих ізоляторів Державної кримінально-виконавчої служби України, затверджені наказом Міністерства юстиції України від 14 червня 2019 року № 1769/5;

Правила внутрішнього розпорядку установ виконання покарань, затверджені наказом Міністерства юстиції України від 28 серпня 2018 року № 2823/5;

Положення про Національну комісію зі стандартів державної мови, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 06 листопада 2019 року № 911;

Порядок напрацювання, затвердження, уведення в дію, перегляду стандартів державної мови та внесення змін до них, затверджений рішенням Національної комісії зі стандартів державної мови від 16 листопада 2023 року № 421, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 04 грудня 2023 року за № 2107/411634;

Рішення Національної комісії зі стандартів державної мови від 01 травня 2025 року № 174 «Про напрацювання проєкту стандарту державної мови «Термінологія пенітенціарної діяльності»»;

ДСТУ 3966:2009 «Термінологічна робота. Засади і правила розроблення стандартів на терміни та визначення понять».

2.3. ЗАГАЛЬНІ ПОЯСНЕННЯ

Цей Стандарт унормовує й систематизує терміни та визначення понять у сфері пенітенціарної діяльності, що охоплює правничі, кримінологічні, соціально-виховні, педагогічні, психологічні, організаційно-управлінські аспекти функціонування пенітенціарної системи, а також усуває недоліки наявної термінології.

У контексті європейської інтеграції України Стандарт забезпечує відповідність термінології пенітенціарної діяльності до сучасних міжнародних стандартів у сфері кримінального правосуддя та виконання покарань.

2.4. ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ТЕРМІНИ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СФЕРИ

2.4.1 виправна колонія

Пенітенціарний заклад закритого типу, призначений для утримання осіб, які засуджені до позбавлення волі на певний строк або довічного позбавлення волі.

2.4.2 виправний центр

Пенітенціарний заклад відкритого типу, призначений для утримання осіб, які засуджені до обмеження волі.

2.4.3 виправні роботи

Вид кримінального покарання, що відбувається за місцем роботи засудженого та полягає у відрахуваннях із суми заробітку засудженого в дохід держави.

2.4.4 випробувальний термін

Період (проміжок часу), упродовж якого засуджений, звільнений від відбування кримінального покарання з випробуванням, перебуває під наглядом уповноваженого органу з питань пробації, зобов'язаний виконувати покладені на нього судом обов'язки та утримуватися від учинення нових кримінальних правопорушень.

2.4.5 виконання покарання

Реалізація державою судового рішення, яким особу визнано винною у вчиненні кримінального правопорушення та призначено кримінальне покарання

2.4.6 відбування покарання

Процес фактичного перебування засудженого в пенітенціарному закладі на підставі вироку суду, що набрав законної сили, відповідно до порядку й умов виконання та відбування кримінального покарання, встановленого законодавством.

2.4.7 волонтер пробації

Фізична особа, яка досягла вісімнадцятирічного віку, уповноважена органом пробації та волонтерською організацією на виконання окремих завдань, пов'язаних із пробацією, на добровільній та безоплатній основі.

2.4.8 втеча засудженого з пенітенціарного закладу

Умисне самовільне залишення засудженим пенітенціарного закладу.

2.4.9 голодування засудженого

Свідома добровільна дія засудженого, що полягає в публічній повній або частковій відмові від харчування з метою захисту своїх прав, привернення уваги до законних вимог або протесту проти дій (бездіяльності) адміністрації пенітенціарної установи, що зумовлює обов'язок держави забезпечити посилений медичний нагляд, дотримання процедур документування та правових підстав для застосування заходів із збереження життя.

2.4.10 громадські роботи

Вид кримінального покарання, що полягає у виконанні засудженим у вільний від роботи чи навчання час безоплатних суспільно корисних робіт, вид яких визначають органи місцевого самоврядування.

2.4.11 громадський контроль за дотриманням прав і законних інтересів засуджених

Сукупність установлених законодавством дій недержавних інституцій та/або суб'єктів, що їх здійснюють на добровільній та безоплатній основі й забезпечують неухильне дотримання персоналом пенітенціарного закладу прав і законних інтересів засуджених.

2.4.12 група швидкого реагування пенітенціарного закладу

Спеціальний зведений загін із числа особового складу пенітенціарного закладу, призначений для вжиття невідкладних заходів щодо протидії порушенням порядку й умов виконання та відбування кримінального покарання.

2.4.13 державна пенітенціарна політика

Комплексний складник правоохоронної політики держави, спрямований на здійснення та вдосконалення заходів, пов'язаних із виконанням кримінальних покарань, пробацією та підготовкою персоналу для потреб пенітенціарної системи.

2.4.14 динамічна безпека

Комплексний спосіб забезпечення порядку й умов виконання та відбування кримінального покарання в пенітенціарних закладах, що ґрунтується на

конструктивних та професійних стосунках між персоналом та засудженими, що ґрунтуються на взаємоповазі.

2.4.15 досудова доповідь пробації

Письмова інформація для суду, яку готує персонал пробації і яка характеризує обвинуваченого з метою ухвалення судом обґрунтованого рішення щодо його відповідальності.

2.4.16 досудова пробація

Забезпечення суду систематизованою інформацією, що характеризує обвинуваченого, з метою ухвалення судом рішення про ступінь його відповідальності.

2.4.17 заклад освіти пенітенціарної системи

Державний заклад вищої освіти зі специфічними умовами навчання, що здійснює підготовку персоналу для потреб пенітенціарної системи.

2.4.18 законні інтереси засуджених

Передбачені нормами міжнародного та національного законодавства, закріплені у правовому статусі засудженого прагнення людини і громадянина, що можуть бути забезпечені персоналом пенітенціарної системи.

2.4.19 запобігання пенітенціарної злочинності

Система заходів, що їх уживає персонал пенітенціарних закладів у співпраці з іншими органами державної влади, спрямованих на запобігання та протидію вчиненню засудженими під час відбування кримінального покарання нових кримінальних правопорушень.

2.4.20 засуджений

Особа, яка на підставі судового рішення, що набрало законної сили, визнана винною в учиненні кримінального правопорушення.

2.4.21 каяття засудженого

Особливий моральний та психологічний стан засудженого, що охоплює щире визнання своєї вини, внутрішній осуд за вчинене кримінальне правопорушення, бажання компенсувати заподіяну шкоду та бути готовим до соціалізації, ресоціалізації та реінтеграції.

2.4.22 клієнт пробації

Особа, яка за вироком суду засуджена до покарання, не пов'язаного з позбавленням волі, чи звільнена від відбування покарання з випробуванням, або до якої невідбутий термін покарання у вигляді позбавлення чи обмеження волі замінено виправними, громадськими роботами, а також особа, яка за постановою суду відбуває одне з таких адміністративних стягнень, як виправні, громадські та суспільно-корисні роботи.

2.4.23 конвоювання засуджених

Супровід, охорона та переміщення осіб, узятих під варту або засуджених до позбавлення волі чи довічного позбавлення волі, пішки, автомобілями спеціального призначення чи залізничним транспортом до пенітенціарних установ, слідчих органів, судів чи до закладів охорони здоров'я.

2.4.24 контрольно-пропускний пункт у пенітенціарному закладі

Установлене законодавством місце в пенітенціарному закладі, спеціально обладнане для перевірки та пропуску людей і транспорту.

2.4.25 конфлікт серед засуджених

Вид міжособистісних взаємин, що виникають між засудженими в пенітенціарному закладі через зіткнення інтересів, цінностей, поглядів або поведінки, що супроводжуються агресією, ворожістю та/або насильством і призводять до заподіяння матеріальної чи моральної шкоди.

2.4.26 корекційна програма для засуджених

Комплекс заходів, спрямований на створення умов для соціалізації, ресоціалізації та реінтеграції засуджених, мінімізацію їхніх криміногенних потреб з урахуванням оцінки ризиків вчинення повторного кримінального правопорушення та формування в засуджених навичок, необхідних для успішної ресоціалізації, запобігання вчиненню ними нових кримінальних правопорушень, а також підготовки їх до звільнення.

2.4.27 короткочасний виїзд засуджених

Право засуджених під час відбування кримінального покарання тимчасово залишати територію пенітенціарного закладу в установленому законодавством порядку у зв'язку з винятковими особистими обставинами.

2.4.28 місце несвободи пенітенціарної системи

Пенітенціарні заклади, підпорядковані суб'єктам управління пенітенціарної системи й призначені для утримання ув'язнених та засуджених.

2.4.29 мультирежимний пенітенціарний заклад

Спеціалізований заклад, що поєднує різні режими й забезпечує тримання різних категорій засуджених та ув'язнених.

2.4.30 наглядова пробація

Здійснення наглядових та соціально-виховних заходів щодо засуджених до позбавлення права обіймати певні посади або провадити певну діяльність, громадських робіт, виправних робіт, пробаційного нагляду, осіб, яким обмеження або позбавлення волі на певний строк замінено пробаційним наглядом, громадськими або виправними роботами, осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням, звільнених від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років, звільнених від відбування покарання з випробуванням вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до семи років, виконання покарання у вигляді штрафу, а також направлення засуджених до обмеження волі для відбування покарання до виправних центрів.

2.4.31 нагляд у пенітенціарному закладі

Установлена законодавством система заходів, спрямованих на забезпечення відбування та виконання кримінального покарання через цілодобовий контроль за поведінкою засуджених у місцях їхнього проживання та праці, запобігання та припинення з їхнього боку протиправних дій, забезпечення вимог ізоляції засуджених та безпеки персоналу пенітенціарних закладів.

2.4.32 надзвичайна подія в пенітенціарному закладі

Подія, зокрема стихійне лихо, епідемія, аварія на важливій для життєзабезпечення пенітенціарного закладу системі, масове заворушення, прояв групової непокори засуджених, виникнення реальної загрози збройного нападу, що порушує або блокує нормальне функціонування пенітенціарного закладу.

2.4.33 незаконне залишення засудженим пенітенціарного закладу

неповернення до пенітенціарного закладу після короткочасного виїзду, а також втеча засудженого, що є кримінальним правопорушенням.

2.4.34 обов'язки засуджених

Передбачені нормами міжнародного та національного законодавства, закріплені у правовому статусі засудженого вимоги обов'язкової поведінки людини і громадянина.

2.4.35 обмеження волі

Вид кримінального покарання, що полягає в утриманні особи в пенітенціарному закладі відкритого типу без ізоляції від суспільства в межах адміністративно-територіальної одиниці відповідно до її місця проживання до засудження.

2.4.36 орган пробації

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері пробації.

2.4.37 пенітенціарна адміністрація

Посадові особи, які виконують адміністративно-розпорядчі функції в пенітенціарних закладах у межах повноважень, установлених законодавством.

2.4.38 пенітенціарна діяльність

Діяльність спеціально уповноважених пенітенціарних органів управління, органів пробації, установ, закладів освіти пенітенціарної системи, спрямована на вжиття заходів щодо формування та реалізації державної пенітенціарної політики.

2.4.39 пенітенціарна злочинність

Сукупність злочинів (кримінальних правопорушень), вчинених у пенітенціарних закладах.

2.4.40 пенітенціарна наука

Галузь наукових знань, ідей, учень, концепцій та теорій, що вивчає систему виконання кримінальних покарань і пробації, порядок і умови утримання засуджених, засоби їх соціалізації, ресоціалізації та реінтеграції, механізми запобігання й протидії пенітенціарній злочинності.

2.4.41 пенітенціарна пробація

Підготовка до звільнення осіб, які відбувають покарання у вигляді обмеження або позбавлення волі на певний строк, з метою трудового і побутового влаштування таких осіб після звільнення за обраним ними місцем проживання.

2.4.42 пенітенціарна система

Сукупність спеціально уповноважених пенітенціарних органів управління, органів пробації, установ, закладів освіти, діяльність яких спрямована на формування та реалізацію державної пенітенціарної політики.

2.4.43 пенітенціарне душпастирство

Діяльність у пенітенціарних закладах священнослужителів (капеланів), спрямована на задоволення релігійних потреб засуджених та їх духовне виховання.

2.4.44 пенітенціарний заклад

Спеціально уповноважений орган пробації, установа, заклад освіти пенітенціарної системи, що забезпечує реалізацію державної пенітенціарної політики.

2.4.45 пенітенціарний орган управління

Державний орган, що реалізує державну пенітенціарну політику в межах повноважень Міністерства юстиції України на території всієї держави або її окремих адміністративно-територіальних одиниць.

2.4.46 пенітенціарний рецидив

Учинення засудженим нового кримінального правопорушення в пенітенціарному закладі.

2.4.47 персонал пробації

Фахівці, спеціалісти у сфері пробації та особи, на яких покладають організаційно-методичне й практичне забезпечення завдань пробації відповідно до принципів, установлених законодавством.

2.4.48 персонал пенітенціарної системи

Особи рядового і начальницького складу, державні службовці, працівники за трудовими договорами, які забезпечують формування та реалізацію державної політики у сфері виконання кримінальних покарань та пробації.

2.4.49 піклувальна рада при пенітенціарному закладі

Консультативно-дорадчий орган, до якого входять представники громадських інституцій для сприяння створенню належних умов функціонування закладу.

2.4.50 побачення із засудженим

Елемент діяльності з підтримання, встановлення та відновлення соціальних зв'язків засуджених, надання їм правової допомоги, що реалізується у вигляді документально оформлених короткострокових чи тривалих побачень із родичами або іншими особами (у тому числі із захисником) з правом спільного проживання з особами, перелік яких установлений законодавством.

2.4.51 позбавлення волі

Вид кримінального покарання, що полягає в утриманні особи в пенітенціарному закладі закритого типу з ізоляцією від суспільства.

2.4.52 постпенітенціарна пробація

Комплекс заходів, що застосовують до осіб, яких звільнили з місць несвободи з метою їхньої соціальної адаптації та інтеграції до суспільства.

2.4.53 права засуджених

Передбачена нормами міжнародного та національного законодавства, закріплена у правовому статусі засудженого можливість поведінки людини і громадянина, що забезпечується юридичними обов'язками посадових осіб держави.

2.4.54 праця засуджених

Процес організації трудової діяльності, у межах якого засуджені виконують суспільно корисну працю з урахуванням особливостей їхньої статі, віку, працездатності, стану здоров'я, робочої кваліфікації та спеціальності, з метою надбання навичок правослужняного способу життя.

2.4.55 примусове годування засудженого в пенітенціарному закладі

Примусовий захід годування, що застосовується медичним працівником для збереження життя та здоров'я засудженого, який відмовляється від вживання їжі (голодує).

2.4.56 пробаційна програма

Програма, призначена рішенням суду особі, засудженій до пробаційного нагляду, або особі, звільненій від відбування покарання з випробуванням, що передбачає комплекс заходів, спрямованих на корекцію соціальної поведінки або її окремих проявів, формування соціально сприятливих змін особистості, які можливо об'єктивно перевірити.

2.4.57 пробаційний нагляд

Вид покарання, що здійснює орган пробації за місцем проживання, роботи та навчання засуджених із метою дотримання обов'язків, визначених законом та покладених на них судом.

2.4.58 пробація

Система наглядових та соціально-виховних заходів, що їх застосовують за рішенням суду та відповідно до закону до засуджених, виконання певних видів кримінальних покарань, не пов'язаних із позбавленням волі, та забезпечення суду інформацією, що характеризує обвинуваченого.

2.4.59 реалізація прав засуджених

Установлена законодавством система правових, організаційних та інших заходів, спрямованих на забезпечення персоналом пенітенціарного закладу дотримання прав і законних інтересів засуджених та доступу засуджених до певних соціальних благ.

2.4.60 режим особливих умов у пенітенціарному закладі

Спеціальний порядок і умови, що забезпечують тимчасове посилення охорони та нагляду в разі виникнення надзвичайної події.

2.4.61 режим у пенітенціарному закладі

Установлений порядок і умови виконання та відбування покарання, що забезпечує ізоляцію, нагляд, безпеку та роздільне тримання засуджених.

2.4.62 реінтеграція засуджених

Комплексна система допомоги засудженим після звільнення через відновлення його суспільно корисних зв'язків, забезпечення житлом, роботою тощо.

2.4.63 ресоціалізація засуджених

Комплексний процес свідомого відновлення засуджених в соціальному статусі повноправного члена суспільства, повернення його до самостійної загальноприйнятої правомірної поведінки.

2.4.64 соціалізація засуджених

Комплексний процес позитивних змін у свідомості засуджених, що створюють у нього готовність до самокерованої правослухняної поведінки.

2.4.65 соціальна корекція засуджених

Професійна діяльність персоналу щодо відновлення в засуджених соціального статусу, що має відповідати правилам поведінки в суспільстві.

2.4.66 соціально-виховна робота із засудженими

Система цілеспрямованих заходів для формування в засуджених прагнення до суспільно корисної діяльності та дотримання правил поведінки.

2.4.67 суб'єкт управління пенітенціарної системи

Фізична або юридична особа, яка має право формувати та реалізовувати державну пенітенціарну політику в межах повноважень.

2.4.68 субкультура засуджених

Система сталих неформальних норм, правил, мови (жаргону) та традицій, що використовують засуджені для протиставлення себе загальноприйнятим нормам.

2.4.69 технічні засоби нагляду й контролю в пенітенціарному закладі

Сукупність пристроїв та систем, призначених для дистанційного моніторингу поведінки засуджених та забезпечення безпеки.

2.4.70 тримання засуджених у пенітенціарному закладі

Системно організований процес постійного перебування засуджених у закладах за умов забезпечення режиму та безпеки.

2.4.71 ув'язнений

Особа, якій на підставі судового рішення застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою.

2.4.72 умовне звільнення від відбування покарання

Звільнення засудженого від фактичного відбування покарання за умови виконання ним визначених зобов'язань упродовж іспитового строку.

2.4.73 уповноважений орган з питань пробації

Орган виконання покарань, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері виконання певних видів кримінальних покарань, не пов'язаних із позбавленням волі, та пробації щодо суб'єктів пробації, а також певних видів адміністративних стягнень.

2.4.74 установа виконання покарання

Пенітенціарний заклад відкритого або закритого типу для виконання покарань у вигляді обмеження або позбавлення волі.

2.4.75 фізичний захист у пенітенціарному закладі

Сукупність заходів та засобів, спрямованих на запобігання несанкціонованому проникненню на об'єкт або втечі засуджених.

2.4.76 чергова частина пенітенціарного закладу

Спеціальне приміщення з обмеженим доступом для координації та дистанційного управління силами й засобами закладу.

2.4.77 ювенальна пробація

Пробація стосовно осіб віком від 14 до 18 років, що її здійснюють з урахуванням вікових та психологічних особливостей неповнолітніх, спрямована на забезпечення їхнього нормального фізичного і психічного розвитку, профілактику агресивної поведінки, мотивацію позитивних змін особистості та поліпшення соціальних стосунків.

2.5. АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК ТЕРМІНІВ

В

виконання покарання
виправна колонія
виправний центр
виправні роботи
випробувальний термін
відбування покарання
втеча засудженого
з пенітенціарного закладу
волонтер пробації

Г

голодування засудженого
громадський контроль за
дотриманням прав і законних
інтересів засуджених
громадські роботи
група швидкого реагування
пенітенціарного закладу

Д

державна пенітенціарна політика
динамічна безпека
досудова доповідь пробації
досудова пробація

З

заклад освіти пенітенціарної
системи
законні інтереси засуджених
запобігання пенітенціарної
злочинності
засуджений

К

каяття засудженого
клієнт пробації
конвоювання засуджених

контрольно-пропускний пункт у
пенітенціарному закладі
конфлікт серед засуджених
корекційна програма для
засуджених
короткочасний виїзд засуджених

М

місця несвободи пенітенціарної
системи
мультирежимний пенітенціарний
заклад

Н

нагляд у пенітенціарному закладі
наглядова пробація
надзвичайна подія в
пенітенціарному закладі
незаконне залишення засудженим
пенітенціарного закладу

О

обмеження волі
обов'язки засуджених
орган пробації

П

пенітенціарна адміністрація
пенітенціарна діяльність
пенітенціарна злочинність
пенітенціарна наука
пенітенціарна пробація
пенітенціарна система
пенітенціарне душпастирство
пенітенціарний заклад
пенітенціарний орган управління
пенітенціарний рецидив
персонал пробації

персонал пенітенціарної системи
 піклувальна рада при
 пенітенціарному закладі
 побачення із засудженим
 позбавлення волі
 постпенітенціарна пробація
 права засуджених
 праця засуджених
 примусове годування засудженого
 в пенітенціарному закладі
 пробаційна програма
 пробаційний нагляд
 пробація

Р

реалізація прав засуджених
 режим особливих умов у
 пенітенціарному закладі
 реінтеграція засуджених режим у
 пенітенціарному закладі
 ресоціалізація засуджених

С

соціалізація засуджених
 соціальна корекція засудженого
 соціально-виховна робота із
 засудженими
 суб'єкт управління пенітенціарної
 системи

субкультура засуджених

Т

технічні засоби нагляду й
 контролю в пенітенціарному
 закладі
 тримання засуджених у
 пенітенціарному закладі

У

ув'язнений
 умовне звільнення від відбування
 покарання
 уповноважений орган з питань
 пробації
 установа виконання покарання

Ф

фізичний захист у
 пенітенціарному закладі

Ч

чергова частина пенітенціарного
 закладу

Ю

ювенальна пробація

3. ДОВІДКОВІ МАТЕРІАЛИ

Додаток. Відповідники до термінів англійською мовою

2.4.1	виправна колонія	Correctional Colony <i>Report to the Ukrainian Government on the visit to Ukraine carried out by the European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT) from 16 to 27 October 2023, Strasbourg, 26 April 2024. URL: https://rm.coe.int/1680af632a,</i> Correctional Facility <i>Report to the Maltese Government on the visit to Malta carried out by the European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT) from 26 September to 5 October 2023/ URL: https://rm.coe.int/1680b6a535</i>	
2.4.2	виправний центр	Correctional Centre <i>Commission staff working document - KOSOVO UNDER UNSCR 1244 2007 ROGRESS REPORT accompanying the Communication from the Commission to the European Parliament and the Council Enlargement Strategy and Main Challenges 2007-2008 {COM(2007) 663 final} /* SEC/2007/1433 final *URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX%3A52007SCI433</i>	варіант правопису - center
2.4.3	виправні роботи	Correctional Labour <i>The EU Special Incentive Arrangement for Sustainable Development and Good Governance ('GSP+') assessment of Armenia covering the period 2018 – 2019. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020SC0017&from=en</i>	
2.4.4	випробувальний термін	Probation Period <i>Alternatives to imprisonment in Europe: A handbook of good practice. European Prison Observatory. Alternatives to detention / Catherine Heard. URL: https://www.prisonobservatory.org/upload/Good%20practice%20handbook%20AS.pdf</i>	
2.4.5	виконання покарання	Sentence Execution <i>Country factsheet on prison sentence execution.</i>	

		URL: https://www.euopris.org/file/country-factsheet-on-prison-sentence-execution/	
2.4.6	відбування покарання	Serving the Sentence <i>Commission Recommendation (EU) 2023/681 of 8 December 2022 on procedural rights of suspects and accused persons subject to pre-trial detention and on material detention conditions.</i> URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX%3A32023H0681#d1e1038-44-1; <i>Handbook for prison leaders. A basic training tool and curriculum for prison managers based on international standards and norms.</i> URL: https://www.unodc.org/documents/justice-and-prison-reform/UNODC_Handbook_for_Prison_Leaders.pdf	
2.4.7	волонтер пробації	Probation Volunteer, Volunteer Probation Officer, VPO <i>Evidence Review of Volunteering in Probation.</i> URL: https://www.copper-initiative.com/_files/ugd/54883f_640a6e789d904c71a1b26fd3924b7ec7.pdf	
2.4.8	втеча засудженого з пенітенціарного закладу	Escape from Custody <i>Ukraine Prison conditions.</i> URL: https://www.ecoi.net/en/file/local/2064634/ukraine-prison-conditions-2021.pdf, Escape from Detention <i>Regina v. Secretary of State for the Home Department Ex Parte Simms (A.P.) Secretary of State for the Home Department Ex Parte O'Brien (Consolidated Appeals).</i> URL: https://publications.parliament.uk/pa/ld199899/ldjudgmt/jd990708/obrien03.htm	
2.4.9	голодування засудженого	Hunger Strike of a Convicted Person <i>Case of Abdoul Aziz Goma, arbitrarily detained in Togo / European Parliament resolution of 11 September 2025 on the case of Abdoul Aziz Goma, arbitrarily detained in Togo (2025/2862(RSP)).</i> URL: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-10-2025-09-11_EN.html?utm_source=chatgpt.com, Inmate Hunger Strike, Hunger Strike in Prison <i>Amanda Gordon, Note, The Constitutional Choices Afforded to a Prisoner on Hunger</i>	

		<i>Strike: Guantanamo, 9 Santa Clara J. Int'l L. 345 (2011). URL: https://digitalcommons.law.scu.edu/scujil/vol9/iss2/3</i>	
2.4.10	громадські роботи	Community Service <i>Questionnaire for the Seventh United Nations Survey of Crime Trends and Operations of Criminal Justice Systems, covering the period 1998 – 2000. URL: https://www.unodc.org/pdf/crime/seventh_survey/InstrumentE.pdf?utm_source</i>	
2.4.11	громадський контроль за дотриманням прав і законних інтересів засуджених	Public Oversight over the Rights of Convicted Persons	запропоновано робочою групою
2.4.12	група швидкого реагування пенітенціарного закладу	Prison Rapid Response Team <i>Estimates in respect of special political missions, good offices and other political initiatives authorized by the General Assembly and/or the Security Council. URL: https://docs.un.org/en/A/64/349/Add.3,</i> Correctional Emergency Response Team (CERT) <i>Correctional Emergency Response Team. URL: https://loraincountysheriff.com/organization/corrections-division/correctional-emergency-response-team/ US</i>	
2.4.13	державна пенітенціарна політика	National Penal Policy <i>Law On The Public Prosecutor's Service Of The Republic Of Moldova nr. 294-XVI of 25.12.2008 (in force 17.03.2009). URL: https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-REF(2014)054-e</i>	
2.4.14	динамічна безпека	Dynamic Security <i>Handbook on Dynamic Security and Prison Intelligence. URL: https://www.unodc.org/documents/justice-and-prison-reform/UNODC_Handbook_on_Dynamic_Security_and_Prison_Intelligence.pdf</i>	
2.4.15	досудова доповідь пробації	Pre-Sentence Report <i>Pre-Sentence Reports. URL: https://www.corrections.govt.nz/our_work</i>	

		/before_sentencing, Pre-Trial Report <i>The EU Special Incentive Arrangement for Sustainable Development and Good Governance ('GSP+') assessment of Armenia covering the period 2018 – 2019/ URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020SC0017&from=en,</i> Probation Pre-Sentence Report, Probation's Pre-Sentence Report <i>Prison Technologies. An appraisal of technologies of political control. Final Study. Working document for the STOA Panel. URL: https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2000/289666/DG-4-JOIN_ET(2000)289666_EN.pdf</i>	
2.4.16	досудова пробація	Pre-Trial Probation <i>The EU Special Incentive Arrangement for Sustainable Development and Good Governance ('GSP+') assessment of Armenia covering the period 2018 – 2019/ URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020SC0017&from=en</i>	
2.4.17	заклад освіти пенітенціарної системи	Penitentiary Training Institution	запропонова но робочою групою за зразком: European Penitentiary Training Academies (EPTA)
2.4.18	законні інтереси засуджених	Legitimate Interests of Prisoners <i>Recommendation Rec(2003)22 of the Committee of Ministers to member states on conditional release (parole) (Adopted by the Committee of Ministers on 24 September 2003 at the 853rd meeting of the Ministers' Deputies). URL: https://pjp-eu.coe.int/documents/41781569/42171329/CMRec+%282003%29+22+on+conditional+release.pdf/f8708832-8086-4374-8537-63034a45cb67,</i>	

		Legitimate Interests of Convicted Persons	запропонова но робочою групою
2.4.19	запобігання пенітенціарної злочинності	Prevention of Crime in Penitentiary Institutions <i>Bastone v. Italy decision [Extracts].</i> URL: https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22itemid%22:[%22001-70281%22]}, Prison Crime-Prevention <i>Tonry, Michael H., Petersilia, Joan. Prisons research at the beginning of the 21st century). [Washington, D.C.]: National Institute of Justice, 2000.</i> URL: https://permanent.fdlp.gov/websites/www.ojp.gov/pdf-archive/184478.pdf	
2.4.20	засуджений	Convicted Person <i>Case of Emre v. Türkiye. URL:</i> https://hudoc.echr.coe.int/fre#{%22itemid%22:[%22001-247552%22]}, <i>Loucks, Nancy. Prison Rules: A Working Guide. URL: https://prisonreformtrust.org.uk/wp-content/uploads/old_files/Documents/PRISON%20RULES%20A%20WORKING%20GUIDE%202010.pdf,</i> Convicted Offender <i>Rehabilitation and mutual recognition – practice concerning EU law on transfer of persons sentenced or awaiting trial (May 2015, Ireland). URL: https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/criminal-detention-country_ie.pdf</i>	
2.4.21	каяття засудженого	Remorse of a Convicted Person <i>A short guide to the rights and responsibilities of prisoner. URL: https://www.hraction.org/wp-content/uploads/ZIKS_brosura_ENG_2013.pdf</i>	
2.4.22	клієнт пробації	Probation Client <i>Perimeter Security for Prisons. URL:: https://www.betafence.be/sites/default/files/2019-01_en_white_paper_prison_final_version-lr1.pdf,</i> Probationer <i>Recommendation CM/Rec(2025)2 of the Committee of Ministers to member States regarding the promotion of the mental health of prisoners and probationers and the management of their mental disorders (Adopted by the Committee of Ministers on 26 February 2025 at</i>	

		<i>the 1520th meeting of the Ministers' Deputies).</i> URL: https://www.cep-probation.org/wp-content/uploads/2025/03/CM_Rec20252E.pdf	
2.4.23	конвоювання засуджених	Escorting Prisoners, Transporting Prisoners <i>Supervision of Inmates (from the Correctional Officers Training Series).</i> URL: https://www.ojp.gov/ncjrs/virtual-library/abstracts/supervision-inmates-correctional-officers-training-series	
2.4.24	контрольно-пропускний пункт у пенітенціарно му закладі	Gatehouse in a Correctional Facility <i>Paravangjeli E. Women in the Conflict with the law - the Gender Perspective in the Criminal Justice System (Monograph).</i> URL: https://www.nhc.nl/assets/uploads/2017/07/2015-2-9-Edlira-Papavangjeli-Monograph.secured.pdf	
2.4.25	конфлікт серед засуджених	Inter-Prisoner Violence <i>Rehabilitation work with convicted offenders outside of prison.</i> URL: https://home-affairs.ec.europa.eu/system/files/2021-04/ran_ad-hoc_rehab_outside_of_prison_20201120_en.pdf , Inter-prisoner Conflict, Conflict between Convicted Persons	запропонова но робочою групою
2.4.26	корекційна програма для засуджених	Correctional Program for Convicted Persons <i>Results Report. Post-Release Monitoring and Probation of Returning Foreign Terrorist Fighters and Violent Extremist Offenders in the Kyrgyz Republic 2021-20.</i> URL: https://www.unodc.org/roca/uploads/documents/2023/UN_ResultsReport_2023_EN_V1.pdf , Rehabilitation Program for Convicted Persons <i>Response of the Bulgarian Government to the report of the European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT) on its periodic visit to Bulgaria from 1 to 13 October 2021.</i> URL: https://rm.coe.int/1680a88edf	варіант правопису programme
2.4.27	короткочасний виїзд засуджених	Prison Leave <i>Probation in Europe. Republic of Turkey.</i> URL: https://www.cep-probation.org/wp-content/uploads/2023/06/2022-annual-	

		<i>report_FINAL-with-finances.pdf</i>	
2.4.28	місця несвободи пенітенціарної системи	Places of Deprivation of Liberty <i>Rehabilitation and mutual recognition – practice concerning EU law on transfer of persons sentenced or awaiting trial (May 2015, Ireland).</i> URL: https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/criminal-detention-country_ie.pdf	
2.4.29	мультирежим ний пенітенціарни й заклад	Multi-Regime Penitentiary Institution <i>The CEB's Experience in Prison Financing.</i> URL: https://coebank.org/media/documents/CEB_prisons_web_rev2.pdf , Multifunctional Penal Institution <i>Paravangjeli E. Women in the Conflict with the law - the Gender Perspective in the Criminal Justice System (Monograph pecypc).</i> URL: https://www.nhc.nl/assets/uploads/2017/07/2015-2-9-Edlira-Papavangjeli-Monograph.secured.pdf	
2.4.30	наглядова пробація	Supervisory Probation <i>The introduction of probation in Ukraine .</i> URL: https://www.cep-probation.org/the-introduction-of-probation-in-ukraine/	
2.4.31	нагляд у пенітенціарно му закладі	Supervision of Prisoners <i>Guidance document on the European Prison Rules.</i> URL: https://cdn.penalreform.org/wp-content/uploads/2023/05/EPR-Guidance-Doc.pdf , Offender Supervision <i>Offender supervision in Denmark: The MOSAIK-model.</i> URL: https://www.cep-probation.org/offender-supervision-in-denmark-the-mosaik-model/ , Supervision of Inmates – US <i>Supervision of Inmates (from the Correctional Officers Training Series).</i> URL: https://www.ojp.gov/ncjrs/virtual-library/abstracts/supervision-inmates-correctional-officers-training-series	
2.4.32	надзвичайна подія в пенітенціарно му закладі	Emergency in a Prison <i>Response of the Estonian Government to the report of the European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT) on its visit to Estonia from 15 to 21 December 1999.</i>	

		URL: https://www.oiguskantsler.ee/sites/default/files/EV%20vastus%201999.pdf, Emergency in a Correctional Institution	запропоновано робочою групою
2.4.33	втеча з пенітенціарного закладу	Escape from Custody <i>Ukraine Prison conditions</i>. URL: https://www.ecoi.net/en/file/local/2064634/ukraine-prison-conditions-2021.pdf, Escape from Detention <i>Rehabilitation and mutual recognition – practice concerning EU law on transfer of persons sentenced or awaiting trial (May 2015, Ireland)</i>. URL: https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/criminal-detention-country_ie.pdf	
2.4.34	обов'язки засуджених	Responsibilities of Inmates <i>Council of Europe Gender Mainstreaming Toolkit for Co-Operation Projects</i>. URL: https://www.un.org/sexualviolenceinconflict/wp-content/uploads/2020/01/report/gender-mainstreaming-toolkit-for-co-operation-projects/Final_Gender-Mainstreaming-Toolkit_February_2019.pdf, Responsibilities of Prisoners <i>A short guide to the rights and responsibilities of prisoner</i>. URL: https://www.hraction.org/wp-content/uploads/ZIKS_brosura_ENG_2013.pdf	
2.4.35	обмеження волі	Restriction of Liberty <i>Article 5 European Convention on Human Rights – Right to Liberty</i>. URL: https://www.e-lawresources.co.uk/article-5-european-convention-on-human-rights-right-to-liberty	
2.4.36	орган пробації	Probation Department <i>Results Report. Post-Release Monitoring and Probation of Returning Foreign Terrorist Fighters and Violent Extremist Offenders in the Kyrgyz Republic 2021-20</i>. URL: https://www.unodc.org/roca/uploads/documents/2023/UN_ResultsReport_2023_EN_V1.pdf, Department of Probation <i>Probation in Europe. Republic of Turkey</i>. URL: https://www.cep-probation.org/wp-content/uploads/2023/06/2022-annual-report_FINAL-with-finances.pdf	
2.4.37	пенітенціарна	the Management of the Establishment, the	

	адміністрація	Prison Authorities <i>Report to the Ukrainian Government on the visit to Ukraine carried out by the European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT) from 16 to 27 October 2023, Strasbourg, 26 April 2024. URL: https://rm.coe.int/1680af632a,</i> Prison Managers – US <i>Handbook for prison leaders. A basic training tool and curriculum for prison managers based on international standards and norms. URL: https://www.unodc.org/documents/justice-and-prison-reform/UNODC_Handbook_for_Prison_Leaders.pdf</i>	
2.4.38	пенітенціарна діяльність	Penitentiary System Activity / Activities, Implementation of Public Policy in the Field of Corrections	запропоновано робочою групою
2.4.39	пенітенціарна злочинність	Crime in Penitentiary Institutions <i>Case of Emre v. Türkiye. URL: https://hudoc.echr.coe.int/fre#{%22itemid%22:[%22001-247552%22]},</i> Prison Crime <i>Gifford, Ben, Prison Crime and the Economics of Incarceration (January 30, 2019). 71 Stanford Law Review 71 (2019). URL: https://ssrn.com/abstract=3148256</i>	
2.4.40	пенітенціарна наука	Penology https://www.britannica.com/topic/penology	
2.4.41	пенітенціарна пробація	Prison Pre-Release Counselling <i>Commission Staff Working Document. Accompanying Document to the Communication from the Commission to the Council and the European Parliament on an EU Drugs Action Plan 2009-2012). Report of the Final Evaluation of the EU Drugs Action Plan (2005-2008). URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52008SC2456&qid=1766493651681,</i> Penitentiary Probation <i>The introduction of probation in Ukraine. URL: https://www.cep-probation.org/the-introduction-of-probation-in-ukraine/</i>	
2.4.42	пенітенціарна	Penitentiary System	

	система	<i>EU Enlargement Report on Ukraine EPLN's contribution to the consultation of CSOs on Chapter 23, penitentiary /ill treatment. URL: https://www.prisonlitigation.org/wp-content/uploads/2024/02/2023.04.18_epln-eu-on-ukraine_1804_submitted.pdf,</i> Penal System <i>Resolution on prison conditions in the European Union: improvements and alternative penalties. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX%3A51998IP0369%2801%29&utm_source=chatgpt.com,</i> Correctional System <i>European Prison Rules. URL: http://rm.coe.int/european-prison-rules-978-92-871-5982-3/16806ab9ae?utm_source=chatgpt.com,</i> Corrections System <i>Guidance document on the European Prison Rules. URL: https://cdn.penalreform.org/wp-content/uploads/2023/05/EPR-Guidance-Doc.pdf</i>	
2.4.43	пенітенціарне душпастирство	Prison Chaplaincy, Prisoners' Pastoral Care <i>Prison Chaplaincy and Deradicalisation. URL: https://www.euopris.org/wp-content/uploads/Prison-Chaplaincy.pdf</i>	
2.4.44	пенітенціарний заклад	Penal Institution <i>Questionnaire for the Seventh United Nations Survey of Crime Trends and Operations of Criminal Justice Systems, covering the period 1998 – 2000. URL: https://www.unodc.org/pdf/crime/seventh_survey/InstrumentE.pdf?utm_source=</i> Penitentiary Establishment <i>Report to the Ukrainian Government on the visit to Ukraine carried out by the European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT) from 16 to 27 October 2023, Strasbourg, 26 April 2024. URL: https://rm.coe.int/1680af632a</i>	
2.4.45	пенітенціарний орган	Governing Authority of the Penitentiary System	запропоновано робочою

	управління		групою
2.4.46	пенітенціарний рецидив	Prison-Related Offence – UK <i>Prison-related Offences. URL: https://www.cps.gov.uk/prosecution-guidance/prison-related-offences#Guidance</i>	
2.4.47	персонал пробації	Probation Officers <i>Probation in Europe. Malta. URL: https://www.cep-probation.org/wp-content/uploads/2018/10/probation-in-europe-Malta-PDF-final-version.pdf,</i> Probation Staff <i>Probation in Ukraine in wartime. URL: https://www.cep-probation.org/probation-in-ukraine-in-wartime/</i>	
2.4.48	персонал пенітенціарної системи	Penitentiary System Staff <i>Prison Staff. Desk Research. URL: https://cdn.penalreform.org/wp-content/uploads/2019/02/prison-staff.pdf</i>	
2.4.49	підкувальна рада при пенітенціарному закладі	Penal Institution Supervisory Board	запропоновано робочою групою
2.4.50	побачення із засудженим	Visit to a Prisoner <i>Loucks, Nancy. Prison Rules: A Working Guide. URL: https://prisonreformtrust.org.uk/wp-content/uploads/old_files/Documents/PRISON%20RULES%20A%20WORKING%20GUIDE%202010.pdf</i>	
2.4.51	позбавлення волі	Deprivation of Liberty <i>Article 5 European Convention on Human Rights - Right to Liberty. URL: https://www.e-lawresources.co.uk/article-5-european-convention-on-human-rights-right-to-liberty</i>	
2.4.52	постпенітенціальна пробація	Post-Release Supervision <i>Recommendation Rec(2003)22 of the Committee of Ministers to member states on conditional release (parole) (Adopted by the Committee of Ministers on 24 September 2003 at the 853rd meeting of the Ministers' Deputies). URL: https://pjp-eu.coe.int/documents/41781569/42171329/CMRec+%282003%29+22+on+conditional+release.pdf/f8708832-8086-4374-8537-63034a45cb67</i>	
2.4.53	права засуджених	Rights of Prisoners <i>Detention and transfer of prisoners. URL: https://commission.europa.eu/law/cross-border-cases/judicial-cooperation/types-judicial-</i>	

		<i>cooperation/detention-and-transfer-prisoners_en,</i> Prisoners' Rights <i>Prisons and detention conditions in the EU.</i> URL: https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2023/741374/IPOL_STU%282023%29741374_EN.pdf, Rights of Convicted Persons <i>Consideration of reports submitted by States parties under article 19 of the Convention pursuant to the optional reporting procedure. Fifth periodic reports of States parties due in 2015. Belarus.</i> URL: https://docs.un.org/en/CAT/C/BLR/5	
2.4.54	праця засуджених	Prison Work <i>European Prison Rules.</i> URL: http://rm.coe.int/european-prison-rules-978-92-871-5982-3/16806ab9ae?utm_source=chatgpt.com	
2.4.55	примусове годування засудженого в пенітенціарно му закладі	Forced Feeding in Prison <i>The various faces of vulnerability: offering neurointerventions to criminal offenders.</i> URL: https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC10165894/#fn41, <i>The CEB's Experience in Prison Financing.</i> URL: https://coebank.org/media/documents/CEB_prisons_web_rev2.pdf	варіант правопису forced-feeding
2.4.56	пробаційна програма	Probation Program <i>Probation in Europe. Moldova.</i> URL: https://www.cep-probation.org/wp-content/uploads/2019/01/Chapter-Moldova-2021-final.pdf	варіант правопису programme
2.4.57	пробаційний нагляд	Probation Supervision <i>Probation in Europe. Malta.</i> URL: https://www.cep-probation.org/wp-content/uploads/2018/10/probation-in-europe-Malta-PDF-final-version.pdf	
2.4.58	пробація	Probation <i>Report to the Ukrainian Government on the visit to Ukraine carried out by the European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT) from 16 to 27 October 2023, Strasbourg, 26 April 2024.</i> URL: https://rm.coe.int/1680af632a, <i>Recommendation of the Committee of Ministers</i>	

		to member states on the Council of Europe Probation Rules. URL: https://search.coe.int/cm#{%22CoEIdentifier%22:[%2209000016805cfbc7%22],%22sort%22:[%22CoEValidationDate%20Descending%22]}	
2.4.59	реалізація прав засуджених	Implementation of Prisoners' Rights <i>Greve V., Snare A. Ideologies and Realities in Prison Law. Some Trends.</i> URL: https://www.scandinavianlaw.se/pdf/54-16.pdf	
2.4.60	режим особливих умов у пенітенціарно му закладі	Special Security Regime <i>Developments concerning CPT standards in respect of imprisonment.</i> URL: https://rm.coe.int/16806cd24c , Emergency Prison Regime	запропонова но робочою групою
2.4.61	режим у пенітенціарно му закладі	Prison Regime <i>Report with a proposal for a European Parliament recommendation to the Council on the rights of prisoners in the European Union (2003/2188(INI)) 24 February 2004.</i> URL: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-5-2004-0094_EN.html?redirect , Detention Regime <i>Ukraine Prison conditions.</i> URL: https://www.ecoi.net/en/file/local/2064634/ukraine-prison-conditions-2021.pdf	
2.4.62	реінтеграція засуджених	Reintegration of Prisoners <i>Guidance document on the European Prison Rules.</i> URL: https://cdn.penalreform.org/wp-content/uploads/2023/05/EPR-Guidance-Doc.pdf , Social Reintegration of the Prisoner <i>Recommendation No. R (82) 16 of The Committee of Ministers to Member States on Prison Leave.</i> URL: https://pjp-eu.coe.int/documents/41781569/42171329/CMRec+%2882%29+16+on+prison+leave.pdf/e78b7948-96a4-4d9d-b310-e59ffc5a7f15	
2.4.63	ресоціалізація засуджених	Resocialisation <i>The Meaning of Rehabilitation-Resocialization and its Regulation Based on National and International Standards.</i> URL: https://www.penalreform.org/blog/the-meaning-	

		<i>of-rehabilitation-resocialization-and-its-regulation/#_ftn7,</i> Prisoner Rehabilitation <i>Prisoner Rehabilitation. URL:</i> https://www.unodc.org/dohadeclaration/en/prisons/index.html	
2.4.64	соціалізація засуджених	Socialisation of Prisoners <i>Dugatto, Deise, Rodrigues, Carlos Henrique Brites. Public Policies in the Prison System – Prisoner Reintegration. URL:</i> https://submissoesrevistarcmos.com.br/rcmos/article/view/873/1955	
2.4.65	соціальна корекція засудженого	Social Correction of a Convicted Person <i>Response of the Bulgarian Government to the report of the European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT) on its periodic visit to Bulgaria from 1 to 13 October 2021. URL:</i> https://rm.coe.int/1680a88edf	
2.4.66	соціально-виховна робота із засудженими	Socio-Educational Work with Convicted Persons	запропоновано робочою групою
2.4.67	суб'єкт управління пенітенціарної системи	Penitentiary System Management Entity	запропоновано робочою групою
2.4.68	субкультура засуджених	Criminal Subculture <i>Report to the Ukrainian Government on the visit to Ukraine carried out by the European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT) from 16 to 27 October 2023, Strasbourg, 26 April 2024. URL:</i> https://rm.coe.int/1680af632a, Criminal Subculture of the Penitentiary System <i>Influence of Criminal Subculture on the Management of a Penitentiary Institution. URL:</i> https://cdn.penalreform.org/wp-content/uploads/2020/09/Main-findings.pdf	
2.4.69	технічні засоби нагляду й контролю	Technical Means of Supervision and Control in a Penal Institution <i>Ukraine Prison conditions. URL:</i>	

	контролю в пенітенціарно му закладі	https://www.ecoi.net/en/file/local/2064634/ukraine-prison-conditions-2021.pdf	
2.4.70	тримання засуджених у пенітенціарно му закладі	Detention of the Prisoner <i>European Prison Rules.</i> URL: http://rm.coe.int/european-prison-rules-978-92-871-5982-3/16806ab9ae?utm_source=chatgpt.com, Incarceration of Prisoners <i>Ukraine Prison conditions.</i> URL: https://www.ecoi.net/en/file/local/2064634/ukraine-prison-conditions-2021.pdf, Imprisonment <i>Life Imprisonment and Inhuman treatment in the European context: from the Breivik case to the Viola case.</i> URL: https://tesi.luiss.it/27214/1/135943_PETRILLO_FEDERICA.pdf	
2.4.71	ув'язнений	Person in Prison, Imprisoned Person, Incarcerated Person <i>Winder, B., Scott, S., Underwood, M., & Blagden, N. (2021). Recommended Terminology Concerning People with a Criminal Conviction. COPE Practice Brief 01/21. NTU Psychology, Nottingham Trent University.</i> URL: https://www.ntu.ac.uk/media/documents/research-documents/COPE-PB-01-Terminology-Concerning-People-with-a-Criminal-Conviction.pdf, Prisoner <i>Glossary of the European Convention on Human rights.</i> URL: https://rm.coe.int/16806f0ddf	
2.4.72	умовне звільнення від відбування покарання	Conditional Release, Parole <i>Recommendation Rec(2003)22 of the Committee of Ministers to member states on conditional release (parole) (Adopted by the Committee of Ministers on 24 September 2003 at the 853rd meeting of the Ministers' Deputies).</i> URL: https://pjp-eu.coe.int/documents/41781569/42171329/CMRec+%282003%29+22+on+conditional+release.pdf/f8708832-8086-4374-8537-63034a45cb67	
2.4.73	уповноважений орган з питань	Competent Probation Authority <i>Law On Amendments and Amendments to the Criminal Law. Croatia.</i> URL:	

	пробації	https://legislationline.org/sites/default/files/2025-03/F-594380797_HRV-115141.pdf, Probation Agency Persons under the supervision of probation agencies. URL: https://wp.unil.ch/space/files/2025/11/space-ii_report-2024_251105.pdf	
2.4.74	установа виконання покарання	Penal Institution Questionnaire for the Seventh United Nations Survey of Crime Trends and Operations of Criminal Justice Systems, covering the period 1998 – 2000. URL: https://www.unodc.org/pdf/crime/seventh_survey/InstrumentE.pdf?utm_source, Penitentiary Establishment Report to the Ukrainian Government on the visit to Ukraine carried out by the European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT) from 16 to 27 October 2023, Strasbourg, 26 April 2024. URL: https://rm.coe.int/1680af632a	
2.4.75	фізичний захист у пенітенціарно му закладі	Physical Security in a Penal Institution Monitoring places of detention: a practical guide Financing. URL: https://www.apr.ch/sites/default/files/publications/monitoring-guide-en.pdf?utm_source=chatgpt.com	
2.4.76	чергова частина пенітенціарного закладу	Prison Officers' Duty Room Visit Report no. 75 Bredtveit prison and Ullersmo prison, dept. Zulu East. 13.–16. March 2023. URL: https://www.sivilombudet.no/wp-content/uploads/2023/06/Visit-Report-2023-Bredtveit-prison-1.pdf, Control Room Prison Technologies. An appraisal of technologies of political control. Final Study. Working document for the STOA Panel. URL: https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2000/289666/DG-4-JOIN_ET(2000)289666_EN.pdf	
2.4.77	ювенальна пробація	Juvenile Probation Juvenile Probation Services in Greece. URL: https://eucpn.org/sites/default/files/document/files/greek_juvenile_probation_service-presentation.pdf	

4. БІБЛІОГРАФІЯ

Національні нормативно-правові акти:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96–ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. № 2341–ІІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25–26. Ст. 131.
3. Кримінально-виконавчий кодекс України: Закон України від 11.07.2003 р. № 1129–ІV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 3–4. Ст. 21.
4. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 9–13. Ст. 88.
5. Про Державну кримінально-виконавчу службу України: Закон України від 23.06.2005 р. № 2713–ІV. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 30. Ст. 409.
6. Про затвердження Правил внутрішнього розпорядку слідчих ізоляторів Державної кримінально-виконавчої служби України: Наказ Міністерства юстиції України від 14.06.2019 р. № 1769/5. *Офіційний вісник України*. 2019. № 58. Ст. 2011.
7. Про затвердження Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань: Наказ Міністерства юстиції України від 28.08.2018 р. № 2823/5. *Офіційний вісник України*. 2018. № 70. Стор. 285.
8. Про схвалення Концепції реформування (розвитку) пенітенціарної системи України: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.09.2017 р. № 654–р. *Офіційний вісник України*. 2017. № 78. Ст. 2401.
9. Про схвалення Стратегії реформування пенітенціарної системи на період до 2026 року та затвердження операційного плану її реалізації у 2022-2024 роках: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.12.2022 р. № 1153–р. *Офіційний вісник України*. 2023. № 1. Ст. 33.
10. Про затвердження Порядку здійснення нагляду та проведення соціально-виховної роботи із засудженими до покарань, не пов'язаних з позбавленням

волі: Наказ Міністерства юстиції України від 29.01.2019 р. № 272/5. *Офіційний вісник України*. 2019. № 14. Ст. 525.

11. Про затвердження Порядку тримання військовополонених: Постанова Кабінету Міністрів України від 05.04.2022 р. № 413. *Офіційний вісник України*. 2022. № 31. Ст. 1649.

12. Про Національну стратегію у сфері прав людини: Указ Президента України від 24.03.2021 р. № 119/2021. *Офіційний вісник Президента України*. 2021. № 9. Ст. 368.

13. Про схвалення Стратегії протидії катуванням у системі кримінальної юстиції та затвердження плану заходів з її реалізації: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 28.10.2021 р. № 1344-р. *Офіційний вісник України*. 2021. № 88. Ст. 5679.

14. Про попереднє ув'язнення: Закон України від 30.06.1993 р. № 3352–ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 35. Ст. 360.

15. Про пробацію: Закон України від 05.02.2015 р. № 160–VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 13. Ст. 93.

Наукова та навчально-методична література:

1. Автухов К. А., Гель А. П., Яковець І. С. Кримінально-виконавче право України. Академічний курс: підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2020. 432 с.

2. Автухов К. А., Мірошніченко Ю. Р., Чернишов Д. В. та ін. Науково-практичний коментар до Закону України «Про пробацію». Київ: ФОП Кандиба Т. П., 2019. 114 с.

3. Автухов К. А., Степанюк А. Х., Яковець І. С. та ін. Кримінально-виконавче право України: Загальна та Особлива частини: підручник. Київ: ВД «Дакор», 2015. 632 с.

4. Алієв Р. В., Денисов С. Ф., Денисова Т. А. та ін. Кримінально-виконавче право: словник: навчальний посібник. Запоріжжя: «Інтер-М», 2014. 293 с.

5. Бандурка О. М., Джу́жа О. М., Литвинов О. М. та ін. Українська кримінологічна енциклопедія. Харків; Київ: Золота миля, 2017. 804 с.

6. Бесчастний В. М., Василик В. В., Фоменко А. Є. та ін. Науково-практичний коментар до Закону України «Про Державну кримінально-виконавчу службу України» та Закону України «Про попереднє ув'язнення». Київ: ВД «Професіонал», 2020. 600 с.
7. Богатирьов І. Г. Актуальні проблеми кримінально-виконавчого права України: навчальний модульний курс. Одеса: Юридика, 2023. 238 с.
8. Боровик А. В., Гринько Л. П., Копотун І. М. та ін. Науково-практичний коментар Кримінально-виконавчого кодексу України. Київ: ВД «Професіонал», 2022. 298 с.
9. Боровик А. В., Колб О. Г. Тлумачний словник пенітенціарної лексики. Видання 3-тє, виправлене і доповнене. Одеса: ВД «Гельветика», 2021. 468 с.
10. Васильєв А. А., Житний О. О., Литвинов О. М. та ін. Кримінально-виконавче право України (схеми і таблиці): навчальний посібник. Харків: ХНУВС, 2014. 212 с.
11. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. Харків: Право, 2016. Т. 18: Кримінологія. Кримінально-виконавче право / редколегія: В. І. Шаkun (голова), В. І. Тимошенко (заступник голови) та ін. 2019. 544 с.
12. Галай А. О., Короткий Т. Р., Пузирний В. Ф. та ін. Міжнародне гуманітарне право: посібник для працівників Державної кримінально-виконавчої служби України. Київ; Одеса: Фенікс, 2023. 236 с.
13. Галунько В. В., Журавльов Д. В., Лошицький М. В. та ін. Науково-практичний коментар Кримінально-виконавчого кодексу України. Київ: ВД «Професіонал», 2018. 296 с.
14. Голіна В. В., Лисодєд О. В., Степанюк А. Х. та ін. Кримінально-виконавче право: підручник. Харків: Право, 2015. 392 с.
15. Головкін Б. М., Степанюк А. Х., Яковець І. С. та ін. Кримінально-виконавче право: підручник. 2-ге видання, перероблене і доповнене. Харків: Право, 2019. 288 с.
16. Гритенко О. А., Конопельський В. Я., Резніченко Г. С. Кримінально-виконавче право: навчальний посібник. Одеса: ОДУВС, 2019. 272 с.

17. Гумін О. М., Канцір В. С., Сопільник Р. Л. та ін. Кримінально-виконавче право: навчальний посібник. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2023. 416 с.
18. Гумін О. М., Марисюк К. Б. Кримінально-виконавче право України: навчальний посібник. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2015. 392 с.
19. Данилевська Ю. О., Данилевський А. О., Назимко Є. С. та ін. Кримінально-виконавче право України: навчальний посібник. Київ: ВД «Дакор», 2020. 210 с.
20. Денисов С. Ф., Джужа О. М., Литвинов О. М. та ін. Велика українська кримінологічна енциклопедія. У 2 т. Т. 1: А–Л / редкол.: В. В. Сокурєнко (голова), О. М. Бандурка (співголова) та ін.; наук. ред. О. М. Литвинов. Харків: «Факт», 2021. 853 с.
21. Денисов С. Ф., Джужа О. М., Литвинов О. М. та ін. Велика українська кримінологічна енциклопедія. У 2 т. Т. 2: М–Я / редкол.: В. В. Сокурєнко (голова), О. М. Бандурка (співголова) та ін.; наук. ред. О. М. Литвинов. Харків: «Факт», 2021. 870 с.
22. Дрьомін В. М., Ізовіта А. М., Марчук А. І. та ін. Кримінально-виконавче право: навчально-методичний посібник. Одеса: Гельветика, 2018. 112 с.
23. Дрьомін В. М., Марчук А. І., Цитряк В. Я. та ін. Кримінально-виконавче право: навчально-методичний посібник. Одеса: Фенікс, 2024. 104 с.
24. Застосування Правил Нельсона Мандели під час чутливих з позицій прав в'язнів процедур діяльності ДКВС України: навчальний посібник / укладачі: А. О. Галай, С. К. Гречанюк, О. Г. Ткаченко та ін. Чернігів: ПАУ, 2025. 108 с.
25. Ковальський В. С., Чернишов Д. В., Яковець І. С. та ін. Виконання кримінальних покарань та пробації. Законодавство. Роз'яснення. Зразки документів. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 948 с.
26. Кримінально-виконавче право. Словник-довідник / автори-упорядники: С. Ф. Денисов, Т. А. Денисова, М. В. Пузирєвський. Чернігів: Десна Поліграф, 2020. 712 с.
27. Музика А. А., Конопельський В. Я., Письменський Є. О. та ін. Кримінально-виконавче право України: підручник у 2-х томах. Том І. Київ: НАВС, ФОП Кандиба Т. П., 2018. 364 с.

28. Музика А. А., Конопельський В. Я., Письменський Є. О. та ін. Кримінально-виконавче право України: підручник у 2-х томах. Том II. Київ: НАВС, ФОП Кандиба Т. П., 2018. 622 с.
29. Наукова концепція розвитку законодавства України: обґрунтування та прогнозування напрямів правотворчої діяльності: монографія / за заг. ред. Р. О. Стефанчука та Н. С. Кузнецової. Київ: Юрінком Інтер, 2025. 1060 с.
30. Пенітенціарна система України. Наукові дослідження та правові наслідки (1991–2025): довідник дисертацій ступеня доктора юридичних наук / укладачі: І. Г. Богатирьов, Д. В. Колодчин, М. В. Пузиревський. Київ: Юрінком Прес, 2025. 308 с.
31. Правнича наука та законодавство України: європейський вектор розвитку в умовах воєнного стану: монографія / редкол.: В. А. Журавель (співголова), Н. С. Кузнецова (співголова), О. М. Бандурка та ін. Харків: Право, 2023. 902 с.
32. Правова доктрина України: у 5 томах. Том 5: Кримінально-правові науки в Україні: стан, проблеми та шляхи розвитку / за заг. ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова. Харків: Право, 2013. 1240 с.
33. Правова наука України: сучасний стан, виклики та перспективи розвитку: монографія / редколегія: О. В. Петришин (голова редколегії), В. А. Журавель (заступник голови редколегії), Н. С. Кузнецова (заступник голови редколегії) [та ін.]. Харків: Право, 2021. 680 с.
34. Примаченко В. Ф., Хашев В. Г., Шаблистий В. В. та ін. Кримінально-виконавче право України: курс лекцій. Дніпро: ДДУВС, 2019. 236 с.
35. Римаренко Ю. І., Тацій В. Я., Шемшученко Ю. С. та ін. Міжнародна поліцейська енциклопедія. Т. 4. Кримінально-правові, кримінологічні та кримінально-виконавчі засади поліцейської діяльності. Київ: Атіка, 2007. 968 с.

Схвалено на засіданні робочої групи «23» січня 2026 року (протокол № 4).